

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Vitali Cebotari și de către inculpatul Andone Valeriu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 18 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Andone Valeriu Gheorghe, născut la 01 aprilie 1963, originar din s. Cîepești, r-nul Cantemir, domiciliat în s. Cania, r-nul Cantemir.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- de la 19 martie 2012 pînă la 08 februarie 2013 (prima instanță)

- de la 18 martie 2013 pînă la 18 decembrie 2013 (instanța de apel)

- de la 15 mai 2014 pînă la 11 iunie 2014 (instanța de recurs)

Colegiul penal asupra recursurilor

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 08 februarie 2013, a fost încetat procesul penal în privința lui Andone Valeriu în baza art. 164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal, deoarece fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 335 Cod Contravențional.

Prin aceeași sentință s-a încetat procesul contravențional de învinuire a lui Andone Valeriu în baza art. 335 Cod Contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, care înlătură răspunderea contravențională.

2. Pentru a se pronunța, instanța a constatat că, Andone Valeriu, la 01 octombrie 2011, în jurul orelor 19.00 avînd scopul exercitării arbitrare a unui drept efectiv, privind rambursarea unei datorii financiare de la cet. Gîrneț Vasile, față de fiul său, Andone Sergiu, a cărei mărimi nu a fost determinată printr-o hotărîre

judecătorească, s-a deplasat împreună cu alte două persoane, în s. Suhat, r-nul Cantemir, la domiciliul cet. Hariton Stelian, unde aplicînd forța fizică față de Gîrneț Vasile, l-au forțat să se urce în automobilul de model „Opel Frontera„, unde s-au deplasat pînă în apropierea s. Tartaul, r-nul Cantemir. Ulterior din cauza defectării automobilului nominalizat, Andone V., și persoana în privința căreia urmărirea penală este în curs de desfășurare, l-au urcat pe Gîrneț Vasile în automobilul personal de model „Land Rover și l-au dus în s. Hînăsenii-Noi, r-nul Leova, unde a exercitat presiuni asupra acestuia în vederea restituirii unor sume de bani împrumutate, pînă la orele 00:00, după care s-au întors în s. Cania, r-nul Cantemir.

2.1 De către organul de urmărire penală Andone Valeriu, a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la data de 01.10.2011 în jurul orei 19.00 împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu alte două persoane, urmărind scopul răpirii persoanei din interes material acționînd coordonat s-au deplasat în s. Suhat r-nul Cantemir, au pătruns în domiciliul lui Hariton Stelian Nicolae și prin aplicarea violenței fizice asupra lui Gîrneț Vasile, exprimată prin lovituri și răsucirea mîinilor, cauzîndu-i ultimului leziuni fără cauzarea prejudiciului sănătății sub formă de hemoragie în mucoasa buzei superioare pe stînga cu trecere pe obrazul stîng, în centru excoriație, echimoză pe suprafața latero-posterioară a ambilor articulații radiocarpale și prin constrîngere psihică manifestată prin amenințări cu moartea, sub pretextul unor obligații financiare neexecutate contrar voinței acestuia l-au urcat forțat, în automobilul de model „Opel Frontera”, s-au deplasat pînă în apropierea s. Tartaul r. Cantemir, ulterior din cauza defectării automobilului în cauză, legîndu-i părții vătămăte mîinile l-au urcat forțat în automobilul său personal de model „Land Rover” și l-au dus la marginea traseului din apropierea s. Hînăsenii-Noi r. Leova unde asupra părții vătămăte a exercitat presiuni psihice exprimate prin amenințări în vederea restituirii nejustificate a unor sume de bani, impunînd partea vătămăta să scrie o recipisă precum că este dator cu bani în sumă de 40 mii euro echivalent conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data de 01.10.2011 cu 649 mii lei, astfel contrar voinței l-a privat de libertate pe o perioadă de timp pînă la data de 02.10.2011 aproximativ pînă la orele 00⁰⁰, cînd a fost adus înapoi în s. Cania r. Cantemir.

Astfel acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art.164 alin.(2) lit. e), f) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a fost declarat apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care, Andone Valeriu să fie condamnat în baza art. 164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal, ai suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

De către acuzare s-a invocat că, consideră corectă aprecierea probelor de către instanța de fond, în sensul stabilirii circumstanțelor, și anume că *partea vătămăta a fost totuși luată cu forța de la domiciliul lui Hariton*, însă încadrarea juridică a

acțiunilor inculpatului urma să fie în baza Codului Penal și nu cel Contravențional, deoarece, infracțiunea prevăzută de art. 164 alin.(2) Cod penal, este una formală și se consideră consumată din momentul reținerii persoanei împotriva voinței ei, iar, contravenția prevăzută la art. 335 Cod Contravențional, are o componentă materială și se consideră consumată din momentul survenirii consecințelor.

Astfel, luând în considerație că, consecințele sub forma daunelor în proporții mari prevăzute de art. 126 Cod penal, nu au survenit, calificarea acțiunilor a fost făcută în baza art. 164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 18 decembrie 2013, integral pronunțată la 23 ianuarie 2014, apelul a fost admis, casată sentința, în latura penală, și pronunțată o nouă hotărâre prin care, Andone Valeriu, a fost recunoscut vinovat în baza art. 164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, iar în baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate pe un termen de probă de 1 an.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a invocat că, instanța de fond deși corect a constatat circumstanțele în care s-a comis infracțiunea, eronat a calificat acțiunile inculpatului. Instanța de apel a menționat că nu exclude, că acțiunile inculpatului ar fi întrunit și elementele componentei unei samavolnicii prevăzută de art. art. 352 Cod penal, fie 335 Cod Contravențional, dar și în eventualitatea în care Andone ar putea fi judecat pentru această faptă (cu condiția că i-ar fi fost imputate în actul de acuzare), însă, aceasta prin sine nu exclude răspunderea pentru fapta imputată – *răpirea unei persoane cu circumstanțe agravante, prevăzută de art. 164 Cod penal.*

Totodată, instanța de apel, a considerat că, acuzarea corect a menționat asupra faptului că, infracțiunea de răpire a persoanei este o componentă formală, respectiv ea persistă și în cumul ideal cu infracțiunea (contravenția) de samavolnicie, indiferent de scopul final al infractorului.

În consecință, Colegiul penal a constatat săvârșirea cu intenție de către inculpat, în participație cu alte două persoane, a faptei penale prevăzute de art. 164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal, conform indicilor calificativi: *răpirea unei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, din interes material.*

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar procurorul, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de care instanța de apel în alt complet de judecată.

În temeiul art. 427 alin.(1) pct. 6) 10) 16) Cod de procedură penală, în recurs se invocă faptul că:

- instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei;
- că Andone Valeriu a fost inițiatorul și a participat activ la comiterea infracțiunii, și pînă la urmă nu a recunoscut vinovăția și nu a înțeles pericolul prejudiciabil al acțiunilor săvârșite.

- instanța de apel, n-a luat în considerație starea de fapt și de drept stabilită în cauză, caracterul și gradul prejudiciabil ale faptei reținute în sarcina inculpatului că, acesta a săvârșit o infracțiune gravă cu intenție, în scopul de cupiditate, în timpul nopții, au aplicat forța fizică și presiuni psihice asupra părții vătămate, cauzându-i suferințe morale și leziuni corporale.

Se invocă faptul că, în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu instanța de fond în latura aplicării pedepsei și a ajuns la concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Andone Valeriu, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și argumentat punctul său de vedere. Consideră că, totalitatea circumstanțelor invocate de instanța de apel nu pot fi considerate ca circumstanțe suficiente, ce ar justifica aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea și aplicarea unui termen de probă de un an.

5.1 Totodată împotriva deciziei instanței de apel declară recurs și inculpatul, care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței fără modificări.

Recursul este întemeiat în baza art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului se critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, și anume declarațiile părții vătămate și a martorilor.

Se menționează că, Gîrneț se afla la el în automobil de buna voie, nu era legat, păzit sau încuiat în automobil, a avut posibilitatea de a cere ajutor, dar nu a făcut-o, deoarece singur l-a rugat ca să meargă cu el împreună la un prieten de la care va împrumuta bani.

Referitor la recipisele, pe care, precum că, acesta a impus partea vătămată să le scrie, menționează că, faptul dat nu a fost constatat în cadrul ședinței de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor nominalizate în baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea față de faptele reținute de către instanța de apel și, dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept material sau procesual.

Procurorul, prin recursul declarat contestă ilegalitatea pedepsei aplicate.

Colegiul penal consideră că argumentul menționat nu poate fi regăsit în speța dată din următoarele considerente.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică

persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Luînd în considerație cele menționate, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la stabilirea pedepsei, corect a luat în considerație gravitatea infracțiunii săvîrșite, care la momentul săvîrșirii faptei prevedea pedeapsa cu închisoarea de la 4 la 10 ani, motivul acesteia, personalitatea inculpatului, care este pentru prima dată pe banca acuzaților, lipsa circumstanțelor cauzei care i-ar fi atenuat sau agravat răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, considerînd echitabil de a-i stabili acestuia pedeapsa de 5 ani închisoare.

În același timp, instanța de apel, luînd în considerație că inculpatul Andone Valeriu este invalid de gradul II, fiind diagnosticat cu o serie de maladii cronice, a considerat că, nu este rațională executarea reală a acestei pedepse, și în conformitate cu art.90 Cod penal, a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, stabilindu-i un termen de probă cu durata de 1 an.

Astfel, instanța de recurs remarcă că, soluția adoptată de către instanța de apel, privind aplicarea pedepsei inculpatului, este una legală.

Cît ține de expunerea instanței asupra soluției date, Colegiul remarcă că, această concluzie este pe deplin motivată, iar cuprinsul acestei decizii, include răspunsuri la toate motivele procurorului.

6.1 În recursul declarat de către *inculpat* se solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței, fiind de acord că a comis prin fapta sa o contravenție, dar nu infracțiune.

Colegiul penal, respinge ca inadmisibil temeiul invocat de către inculpat, deoarece se constată că, instanța de apel a statuat faptul că, inculpatul fiind recunoscut prin sentința judecătoreiei Cantemir din 08 februarie 2013, culpabil pentru una și aceeași faptă, dar cu o încadrare pe art.335 Cod Contravențional, nu a contestat sentința în această latură.

La fel, instanța de recurs, menționează că, din textul expus se evidențiază că recurentul în mod decisiv, își motivează recursul prin dezacordul cu încadrarea juridică a faptei sale.

Colegiu penal conchide că, instanța de apel, judecînd apelul, studiind materialele dosarului și verificînd detaliat probele administrate pe cauza dată prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a ajuns la o concluzie justă, privind vinovăția inculpatului, în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. e) f) Cod penal, și nu a unei fapte contravenționale, deoarece a fost probată existența următoarelor trei etape succesive întreprinse în privința lui Gîrmeț Vasile, și anume:

- capturarea victimei;
- luarea și deplasarea ei de la locul aflării;
- reținerea persoanei cu privarea de libertate împotriva voinței și neluarea în seamă a voinței acesteia.

7. În baza celor expuse, Colegiul concluzionează că decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute în art. 427 alin.(1) pct. 6) 8) 10) și 16) Cod de procedură penală, motiv pentru care recursurile pe cauza dată se vor declara inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Vitali Cebotari și de către inculpatul Andone Valeriu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 18 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Andone Valeriu Gheorghe**, din motiv că sînt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 01 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș